

سال دوم

جلسه ۲۱

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

۲ / ۸ / ۹۰ دوشنبه

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول دوم

حرف و اسم
معنای واحدی دارند

قول اول

بررسی حرف
دارای معنا نیستند

اشکال اول

اینکه شما می گوئید :

اگر «لحاظ ذهنی» بخواهد مستعمل فیه را «جزئی» کند = لزوم «دو لحاظ» در هر استعمال تمام نیست!

چراکه «معنی» به واسطه همان لحاظ «حین الاستعمال» جزئی می شود

اشکال

لحاظ = یعنی «تصور» / لحاظ ذهنی = یعنی «تصور ذهنی و وجود ذهنی»

به واسطه تصور = مفهوم «موجود» می شود = جزئی می گردد

جواب

این جزئیت = مربوط به «وجود مفهوم» است
در حالی که «جزئیت + کلیت» در حوزه «حکایت گری مفهوم» است

اشکال دوم

مقدمه

«موضوع له + مستعمل فیه» نمی تواند «جزئی حقیقی» باشد

پس : اسم و حرف به یکی معنی است

سیر استدلالی
مرحوم آخوند

جواب

تلازمی بین «عام» بودن موضوع له و مستعمل فیه و «یک معنی بودن اسم و حرف» نیست

«من» : برای «ابتدای آلی» وضع شده است = کلی

توضیح :

«ابتداء» : برای «ابتدای استقلالی» وضع شده است = کلی

نتیجه

ما نمی گوئیم : لحاظ آلی و لحاظ استقلالی، در موضوع له دخیل است
تا بگویند : موضوع له، جزئی ذهنی است

نتیجه :

«وضع + موضوع له + مستعمل فیه» در حروف «عام» است / ولی هم معنا نیستند

اشکال سوم : اشکال مرحوم روحانی

اشکال

اگر اسم و حرف، «هم معنا» باشند = «علاقه ای» بین این دو ایجاد می شود

وجود «علاقه» یعنی:

می توان لفظ متعلق به معنای اول را در معنای دوم «مجازاً» به کار برد

علاقه «همیشگی» ناشی از وحدت معنی، «اقوی» از سایر علاقات است

پس باید «مجازاً» بتوان اسم و حرف را به جای یکدیگر استعمال کرد = بالوجدان باطل است

جواب

صحت و فساد در استعمالات مجازی = وابسته به «نظر عرف و پسند عرف» است

چون از نظر عرف، حرف و اسم اختلاف دارند ؛ گرچه به دقت عقلی، یکی است
پس: مصحح مجازیت بین این دو وجود ندارد

اشکال چهارم: اشکال مرحوم خوئی (۱)

اشکال

اگر : ملاک معنای اسم «لحاظ استقلالی» و ملاک معنای حرفی «لحاظ آلی» است : لازم می آید : برخی از اسماء مثل «تبیّن» دارای معنای حرفی باشند

علت : در آیه شریفه، «تبیّن» مرآت و آلت برای «طلوع فجر» است

جواب
داده
شده

فرق است بین :

- «طریقیت و موضوعیت» یک مفهوم در کلام الهی

- «استقلال و عدم استقلال» یک مفهوم

کلام مرحوم آخوند:

مفهوم گاه مستقل و گاه غیر مستقل است

در حالیکه «تبیّن» (چه موضوعیت داشته باشد و چه طریقیت) مفهوم مستقلى است

اشکال پنجم : اشکال مرحوم خوئی (۲)

اشکال

اینکه : «معنای حرفی، لحاظ آلی دارد»، حرف غلطی است

چراکه: چراکه کثیراً ما، همین معنای حرفی «مطلوب اولی و اصلی» ماست

جواب
داده
شده

عدم منافات :
بین «مقصود بالذات بودن» و «معنای آلی داشتن»